

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.347/2018/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke
. Gimesi Ágnes előadó bíró
. Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. június 28.

Az ügy tárgya: járművezetés tiltott
átengedésének vétsége és

más bűncselekmény

Terhelt(ek): ... és társa

Első fok: Járásbíróság 3.B.48/2017/8. számú ítélet
2017. április 13. napján, tárgyalás

Másodfok: Egri Törvényszék 4.Bf.148/2017/15. számú ítélet
2017. november 13. napján, nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt meghatalmazott
védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés tiltott átengedésének vétsége és más bűncselekmény miatt ... és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben ... I. rendű terhelt meghatalmazott védője által a ... I. rendű terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Hevesi Járásbíróság 3.B.48/2017/8. számú ítéletét és a Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.148/2017/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Hevesi Járásbíróság a 2017. április 13. napján, megtartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 3.B.48/2017/8. számú ítéletével ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki járművezetés tiltott átengedésének vétségében [Btk. 238. § (1) bekezdés].
- [2] Ezért öt 5 hónap fogházbüntetésre, 1 év közügyektől eltiltásra és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.
- [3] Kimondta, hogy az I. rendű terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] A Szolnoki Járásbíróság 4.B.307/2014/27. számú ítéletével kiszabott 6 hónap felfüggesztett fogházbüntetés végrehajtását elrendelte.
- [5] Rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett ellentétes irányú fellebbezések folytán az Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017. november 13. napján kihirdetett és jogerőre emelkedett 4.Bf.148/2017/15. ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést pontosította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [7] A jogerős ítélet történeti tényállása szerint ... I. rendű és ... II. rendű terheltek 2017. január 3-án napközben **város 1**-ben dolgoztak, melynek során a II. rendű terhelt ... I. rendű terhet által tudottan szeszes italt fogyasztott.
- [8] Az I. rendű terhelt tisztában volt azzal is, hogy a II. rendű terhelt vezetői engedéllyel nem rendelkezik.
- [9] A kora délutáni órákban a terheltek elhatározták, hogy hazautaznak **város 2**-re az I. rendű terhelt munkáltatója által használatába adott ... forgalmi rendszámú kistehergépkocsival. Tekintettel arra, hogy ... I. rendű terhelt egy korábbi szabálysértési eljárás miatt járművezetéstől eltiltás hatálya alatt állt, a terheltek megállapodtak abban, hogy a gépkocsit a II. rendű terhelt fogja vezetni. A II. rendű terheltet 2017. január 3. napján 14 óra 50 perc körüli időben a ... szám előtti útszakaszon rendőri intézkedés alá vonták.
- [10] A II. rendű terhelt szervezetében a vezetés idején olyan mennyiségű szeszes ital fogyasztásából származó alkohol volt, amely a 14 óra 50 perckor elvégzett légalkohol méréskor 0,38 mg/l légalkohol koncentrációt eredményezett.
- [11] A II. rendű terhelt a rendőri ellenőrzésig az általa vezetett gépjárművel 17 km utat tett meg és további 70 km utat kívánt megtenni, a járműnek 2 utasa volt.

- [12] A cselekmény elkövetésekor sem az I. rendű, sem a II. rendű terhelt nem rendelkezett vezetői engedéllyel.
- [13] ... I. rendű terhelt magatartásával megszegte a KRESZ 4. § (2) bekezdésében írt szabályt, míg a II. rendű terhelt a KRESZ 4. § (1) bekezdése a) és c) pontjában írt előírást.

II.

- [14] A jogerős ügydöntő határozat ellen ... I. rendű terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 416. §-a alapján - a felülvizsgálati okra vonatkozó jogszabályhely pontosabb megjelölése nélkül - tartalmában eljárési szabálysértés, megalapozatlanság és az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását és az I. rendű terhelt felmentését, másodlagosan a Hevesi Járásbíróság 3.B.48/2017/8. számú ítéletének és a Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.148/2017/15. számú ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás utasítása „alapján ... I. rendű terhelt felmentését” indítványozva.
- [15] A meghatalmazott védő eljárési szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az alapügyben lefolytatott bírósági eljárást megelőzően bíróság elé állításra került sor, melyben ... I. rendű és ... II. rendű terhelt kirendelt védője dr. ... volt annak ellenére, hogy a két terhelt között érdekellentét volt. A bíróság elé állítás meghiúsult, „külső körülmények miatt, mert ... BV intézetben volt”. Ez az eljárési szabálysértés „a védelem álláspontja szerint, olyan objektív eljárásjogi hiba, melyet a II. fokon eljáró Egri Törvényszéknek észlelnie kellett volna”.
- [16] Érelmezte, hogy a Be. 117. § (2) bekezdése szerinti törvényi figyelmeztetések a nyomozás során „nem voltak megfelelőek” sem az I. rendű, sem a II. rendű terhelt gyanúsítottkénti meghallgatásakor és ... II. rendű terhelt esetében a törvényi figyelmeztetésre adott válasz géppel és kézzel írt változata között eltérés van. Utóbbi állítása igazolására hivatkozott a II. rendű terhelt 2017. február 3. napján tett gyanúsítottai meghallgatásáról készült jegyzőkönyvre.
- [17] ... I. rendű terhelt 2017. február 15. napján tett gyanúsítottai meghallgatásáról készült jegyzőkönyv vonatkozásában sérelmezte, hogy a jegyzőkönyv fejléce pontatlan, továbbá a jegyzőkönyvben a törvényi figyelmeztetésekre adott válaszok nem kerültek az I. rendű terhelt kézírásával rögzítésre, kizárólag gépirással.
- [18] Kifejtette, hogy az eljáró bíróságok eljárési szabálysértést sértettek, mert „hozzátartozói minőségükről és ennek nyomán hozzátartozójuk vonatkozásában a vallomástétel megtagadásának lehetőségéről a terhelteket nem oktatták ki és kihallgatásukra ezen kioktatás nélkül került sor”, mert álláspontja szerint Be. 82. § (1) bekezdésében meghatározott nemcsak a tanúkat, hanem a terhelteket is megilleti.
- [19] A bírósági eljárás vonatkozásában sérelmezte, hogy az I.

rendű terhelt a vallomástételt megtagadta, majd észrevételezési jogával élt, azonban az észrevételei megtétele előtt a bíróság nem figyelmeztette ismételten a Be. 117. § (1) bekezdésében írtakra.

[20] A meghatalmazott védő álláspontja szerint ugyancsak jogszabálysértő módon maradt el a II. rendű terhelt ismételt törvényi figyelmeztetése, mert a II. rendű vádlott „úgy fogalmazott fenntartom a vallomásomat, ami azt jelenti, hogy jelen eljárásban nem kíván vallomást tenni, majd ezek után vallomást tett, és a bíróság a II.r. vádlottat sem figyelmeztette a Be. 117.§-ra”.

[21] Összegezve a meghatalmazott védő arra az álláspontra jutott, hogy e terhelti vallomások a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni, és így az eljárás során az I. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét megalapozó bizonyíték nem áll rendelkezésre, ezért az ellene emelt vád alóli felmentése indokolt.

[22] Hivatkozott arra, hogy a bíróság törvényes vád hiányában járt el, mert a Hevesi Járási Ügyészség vádirata nem tartalmazta a Be. 217. § (3) bekezdés b) pontjában írt törvényi kelléket (a vád tárgyává tett cselekmény leírását), mivel elkövetési időt nem jelölt meg. E megállapításának alátámasztására kifejtette, hogy a vádirat a II. rendű terhelt italfogyasztásának időpontját 2017. január 3. napjában jelölte meg, napszak és azon belül pontosabb időpont megjelölése nélkül.

[23] Érelmezte, hogy a nyomozó hatóság nem foganatosított szembesítést a terheltek között, holott a két terhelt vallomása tartalmában eltért és a II. rendű terhelt nyilatkozata alapozta meg az I. rendű terhelt elleni büntetőeljárást.

[24] Kifogásolta, hogy a bizonyítási eljárás nem terjedt ki a gépjármű tulajdonosának, a **cég 1**-nek a megkeresésére, arra nézve, hogy a járművet kire bízta rá, mert az I. rendű terhelt nem állt szerződéses jogviszonyban e gazdasági társasággal.

[25] Érvelése szerint az eljárás bíróságok helytelenül vontak következtetést ... I. rendű terhelt elkövetéskori tudattartamára. A bíróságok nem adták indokát, hogy miért a II. rendű terhelt vallomására alapították az ítéleti tényállást, és az ítélet indokolásában iratellenesen rögzítették, hogy az I. rendű terhelt a bűnösségét elismerte, mert ő kizárólag az elsőfokú eljárás során az észrevételében tett ilyen tartalmú nyilatkozatot, így alapvetően megsértették az indokolási kötelezettségüket.

[26] A Legfőbb Ügyészség BF.377/2018/1. szám alatti átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, és Hevesi Járásbíróság 3.B.48/2017/8. számú ítéletének, illetve a Egri Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.148/2017/15. számú ítéletének hatályában fenntartását indítványozta.

[27] Kifejtette, hogy a felülvizsgálat kizárólag arra a terheltre terjedhet ki, akire nézve a felülvizsgálati indítványt előterjesztették, továbbá e rendkívüli jogorvoslatot kizárólag a bírósági eljárásban megvalósított, a Be. 416. § (1) bekezdés c)

pontjában megjelölt - Be. 373. § (1) bekezdés I.b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjában meghatározott - abszolút eljárási szabálysértés alapozza meg. Így a felülvizsgálatot a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések, még esetleges valóságuk esetén sem alapozzák meg, valamint a meghíúsult bíróság elé állítás sem lehet tárgya, mert az iratok ügyésznek történő visszaküldésével az ügy vádemelés előtti szakaszba kerül vissza. A bírósági eljárásban a védő vonatkozásában az érdekellentét nem állt fenn, mert dr. ... a Be. 46. § b) pontjában meghatározott okból látta el a II. rendű terhelt védelmét, az I. rendű terhelt érdekében az elsőfokú eljárás során védő nem járt el.

[28] Hivatkozott arra, hogy a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállás irányadó. Ebből következően a jogerős ítéleti tényállás megalapozottsága nem vizsgálható, nincs lehetőség a bizonyítási eljárás mikénti lefolytatásának, a bíróságok bizonyíték értékelő tevékenységének és ezen keresztül a bűnösség kérdésének a vitatására. A felülvizsgálati indítvány előterjesztője a bűncselekmény tárgyát képező gépkocsi tulajdonosa és az I. rendű terhelt közötti jogviszony tisztázásának elmaradásával, illetve a II. rendű terhelt ittasságának az I. rendű terhelt általi felismerhetőségének vitatásával tartalmában az irányadó tényállás megalapozottságát támadta, ezért a törvényben kizárt.

[29] A Legfőbb Ügyészség érvelése értelmében a vádirat tartalmazza, hogy a II. rendű terhelt 2017. január 3. napján napközben fogyasztott szeszes italt, továbbá rögzíti óra és perc megjelölésével, hogy a rendőri intézkedés időpontjában ittas állapotban volt. Így a vád megfelel a törvényes vád törvényi előírásának, a vádirati tényállás nem eredményezi a törvényes vád hiányát.

III.

[30] A Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen bírálta el.

[31] A felülvizsgálati eljárásban a Kúria a megtámadott határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül azzal, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

[32] A felülvizsgálati indítvány nem nevesített felülvizsgálati okot, tartalmában a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra - az indokolási kötelezettség elmulasztása, a törvényes vád hiánya sérelmezte - és a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt okra - az I. rendű terhelt bűnösségének törvénysértő megállapítása - hivatkozott.

[33] Így a Kúria a felülvizsgálattal megtámadott jogerős ügydöntő határozatot - a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében - az abban rögzített tényállás alapján a felülvizsgálati indítványban

hivatkozott Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott okból bírálta felül.

[34] A felülvizsgálati indítvány részben alaptalan, részben a törvényben kizárt.

[35] A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, melyre a Be. 416. § (1) bekezdése értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben van lehetőség.

[36] A felülvizsgálat eljárás a Be. 417. § (1) bekezdése értelmében kizárólag arra a terheltre nézve folytatható le, akinek javára vagy terhére a felülvizsgálati indítványt az arra jogosult benyújtotta (EBH 2013. <<https://uj.jogtar.hu/>>2013.B.2., BH 2016.170., BH 2018.10.).

[37] Felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős határozatban megállapított tényálláshoz – a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében – kötve van, az a felülbírálat során nem támadható.

[38] Az alapügyben megállapított tényálláshoz való kötöttség tartalmilag magában foglalja, hogy a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok értékelése nem vitatható a felülvizsgálati eljárásban, továbbá a bizonyítékok át-, illetve újraértékelése, valamint bizonyítás felvétele kizárt.

[39] Így a Kúria nem vizsgálhatta a felülvizsgálati indítványában hivatkozott ... I. rendű terhelt vallomásának tartalmi elemeit, továbbá ... II. rendű terhelt vallomásának hitelességét sem.

[40] Az ítéleti tényállást vitató érvek körébe tartozik azon védői érvelés is, hogy a bíróságok az I. rendű terhelt tudattartamára helytelen következtetést vontak, mert ez a ténybeli következtetések megalapozottságát támadta, ami a felülvizsgálat során kizárt.

[41] Mindezek alapján a felülvizsgálati indítványnak a terhelt felmentését célzó érvelése nem a büntető anyagi jog szabályainak megsértésén alapul, hanem a jogerős ítéleti tényállás felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett vitatásán, így a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok megállapítását nem eredményezheti.

[42] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja értelmében felülvizsgálatnak a bíróság határozatának meghozatala során a törvényben nevesített eljárási szabálysértések esetén van helye.

[43] Így kizárólag az e jogszabályi rendelkezésben nevesített, a bírósági eljárásban elkövetett abszolút eljárási szabálysértések szolgálhatnak a felülvizsgálat alapjául, a nyomozás során megvalósult eljárási szabálysértések, valamint a bírósági eljárásban elkövetett relatív eljárási szabálysértések nem.

[44] A felülvizsgálati indítványban bíróság elé állítás során elkövetett eljárási szabálysértés nem alapozza meg a felülvizsgálatot, mert a külön eljárás megíúsult és így a büntetőeljárás nyomozási szakba került vissza. A vádemelést követő bírósági eljárásban dr. ... a Be. 46. § b) pontja alapján látta el a II. rendű terhelt védelmét kirendelés alapján, míg az I. rendű terhelt érdekében nem járt el védő, így a bírósági eljárásban a kirendelt védő vonatkozásában a Be. 45. § (1) bekezdés c) pontjában

kizárási ok - a terhelt érdekével ellentétes magatartást tanúsít, vagy az érdeke ellentétes - nem állapítható meg.

[45] A meghatalmazott védő által az I. rendű terhelt vallomástétele vonatkozásában sérelmezett eljárási szabálysértés, annak valósága esetén sem alapoz meg a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott eljárási szabálysértést.

[46] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja értelmében akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor

[47] A Be. 373. § (1) bekezdés III. pontja szerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében a) az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

[48] Az indokolási kötelezettség teljesítésének kérdésében kizárólag az vizsgálható, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott jogerős ügydöntő határozat indokolásában az eljáró bíróság ellenőrizhető és elégséges módon a bizonyítékok egyenkénti és összességükben történt értékeléséről számot adott-e, illetve a bizonyítékok értékelése alapján kialakult meggyőződésének okszerű, a logika szabályainak megfelelő magyarázatát adta-e.

[49] Az indokolási kötelezettség megsértése tartalmilag nem azonos sem a bizonyítékok mikénti értékelésének vitatásával, sem az ítélet megalapozatlanságával (1.BK számú kollégiumi vélemény).

[50] A felülvizsgálati indítvány az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozással az alapügyben eljáró bíróságok bizonyítékok értékelő tevékenységét támadta, így a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt felülvizsgálati ok megállapítását nem alapozza meg.

[51] A Be. 2. § (2) bekezdése értelmében törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntetőtörvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

[52] A meghatalmazott védő sérelmezte, hogy a vádirat nem tartalmazta az elkövetési időt.

[53] A II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét a jogerős ítélet a Btk. 238. § (1) bekezdésébe ütköző járművezetés tiltott átengedésének vétségében állapította meg. E törvényi tényállás szerint ezt a bűncselekményt azt követi el, aki vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású úszólétesítmény vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését ittas vagy bódult állapotban lévő személynek, illetve a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek átengedi.

[54] A vádirati tényállás rögzíti, hogy a II. rendű terhelt 2017.

január 3. napján napközben szeszes italt fogyasztott, ezt követően az I. és a II. rendű terhelt a kora délutáni órákban határozta el, hogy a kistehergépkocsival hazamennek, majd ezek után, de még mielőtt a II. rendű vádlott a gépjárművezetését megkezdte, megállapodtak abban, hogy a II. rendű terhelt vezeti a gépjárművet, ennek alapján a II. rendű terhelt a gépjárművet vezette, 14 óra 50 perckor kezdődött meg a rendőri intézkedés és 14 óra 54 perckor került sor a II. rendű terhelt vonatkozásában a légalkoholmérő alkalmazására, amely 0,38 mg/l légalkohol koncentrációt mutatott ki.

[55] Mindezek alapján a vádirati tényállás tartalmazta a járművezetés tiltott átengedése törvényi tényállás vonatkozásában az elkövetési időt, ami a járművezetés átengedésének időpontja, ezen túlmenően tartalmazza, hogy a II. rendű terhelt ezt megelőzően fogyasztott szeszes italt és a gépjárművezetés időszakában is kimutatható volt szervezetében a szeszes ital.

[56] A vádirat rögzítette azt a következtetést is, hogy a gépjárművezetés átengedésének időpontjában az I. rendű terhelt tudta, hogy a II. rendű terhelt szeszes italt fogyasztott, azonban ez nem a bűncselekmény elkövetésének időpontja, hanem a II. rendű terhelt tudattartamára vont következtetés.

[57] A Kúria következetes ítélkezési gyakorlata szerint a vád törvényességének vizsgálatán kívül esik a vád megalapozottsága, az a büntetőper érdemi kérdése, amelyre a bíróság ügydöntő határozata ad választ (EBH 2015.B.10., EBH 2013.B.10.).

[58] A bíróságok tehát törvényes vád alapján folytatták le az eljárást.

[59] Az alapügyben eljáró elsőfokú és másodfokú bíróság más abszolút eljárási szabálysértést sem vétett.

[60] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.

[61] A Be. 418. § (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, ez alól kivételt képez a Be. 416. § (1) bekezdés e) és g) pontján alapuló felülvizsgálati indítvány. A Be. 421. § (3) bekezdés értelmében a Kúria mellőzheti az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát.

, 2018. június 28.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k.
előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Schulz Oszkárné
tisztviselő